

EXPUNERE DE MOTIVE

In Romania, 42% din populatie se afla in pragul sărăciei. În acelasi timp, in topul statelor din Uniunea Europeană, România se află la coada clasamentului privind veniturile, cu un salariu mediu de 395 de euro care, față de cel din Marea Britanie, este de șase ori mai mic.

Marea Britanie, Germania, Spania, Franta, Italia, Polonia aplica cote reduse de TVA la alimente. Practica europeana ne demonstreaza ca **alimentele trebuie sa fie accesibile**, dar si ca o fiscalizare redusa asigura venituri bugetare semnificative.

Asa cum reiese din studiul de mai jos, Romania este una dintre putinele state europene care nu aplica cote diferențiate de TVA pentru alimentele de baza.

Astfel:

Germania aplica o cota redusa de TVA **de 7%** pentru majoritatea produselor alimentare, inclusiv pentru serviciile de distributie a alimentelor. Cota standard de TVA: 19%.

Spania aplica doua cote reduse de TVA pentru produsele alimentare de baza. Astfel, pentru carne, peste, ulei, cafea, paste sau bauturi racoritoare autoritatile percep TVA de 10%. Pe de alta parte, pentru paine, faina, lapte, branza, oua, fructe, legume si cereale cota TVA este **de numai 4%**. Cota standard de TVA: 21%.

Cota redusa de **5,5%** este aplicata in **Franta** pentru alimente si bauturile nealcoolice, in timp ce cota intermediara de **7%** este perceputa pentru mancarea servita la restaurant. Cota standard de TVA este **20%**.

Italia are si ea o cota redusa de TVA la alimentele de baza, de **4%**, si o alta cota de **10%** pentru un grup specific de produse alimentare. Cota standard de TVA este **22%**.

Majoritatea alimentelor in Marea Britanie au TVA 0%. De asemenea, si furajele sau semintele in agricultura, necesare producerii alimentelor de baza, au TVA zero.

Si **Polonia** aplica o cota redusa de TVA **de 5%** la alimentele de baza, precum painea, produsele lactate si carnea, in timp ce restul produselor alimentare sunt supuse unei TVA de **8%**. Cota standard de TVA: **23%**

Dupa aderarea la Uniunea Europeana, Romania trebuia sa aplice reglementarile europene privind TVA. Astfel, in conformitate cu Directiva a VI-a, pot fi utilizate 2-3 cote reduse de TVA, dar care nu pot fi mai mici de **5%**.

In Romania, prima cota redusa de TVA (9%) s-a aplicat din 1995, cand cota standard era de 18%, iar din 1998 cand cota standard a crescut la 22%, cota redusa a fost de 11%, aceasta fiind aplicata pana la 31.12.1999. Cota redusa de 11% era aplicata unei game mai largi de produse si servicii: faina, amale vii, pasari vii, uniforme, articole de imbracaminte si incaltaminte pentru copii, transportul in comun urban de calatori, lucrarile agricole, ingrasaminte chimice si minerale, grau de consum, seminte de porumb hibrid, floarea soarelui si sfecla de zahar.

Ulterior, in 2010, printre masuri de austeritate la care romanii au fost supusi s-a aflat si cota standard de TVA de 24%.

Una dintre masurile de relansare economica a fost si introducerea cotei reduse de TVA la paine si produsele de panificatie, de la 1 septembrie 2013.

Rezultatele primului an de cota redusa la paine au demonstrat ca reducerea TVA-ului a fost o masura necesara si eficienta in acelasi timp. Dovada o reprezinta datele oficiale prezentate de Ministerul Finantelor Publice potrivit caruia, dupa reducerea TVA la paine de la 24% la 9% de la 1 septembrie 2013, evaziunea fiscală a scazut cu 300 milioane de lei, in timp ce patronatul din domeniul panificatiei Rompan indica o scadere de 200 milioane lei.

Asadar, dincolo de beneficiile sociale ale acestei facilitati fiscale, reducerea TVA la alimentele de baza ramane o masura vitala pentru combaterea economiei subterane si incurajarea consumului.

In acest sens, datele au aratat cum un TVA redus poate lupta impotriva economiei subterane. In domeniul carnii, spre exemplu, in 1998, cand TVA a crescut de la 18% la 22%, evaziunea fiscală a urcat de la 4,4% din PIB la 8,9%; in 2010, cand TVA s-a majorat de la 19% la 24%, evaziunea a ajuns la 9,6% din PIB.

În mod asemănător, atunci când valoarea TVA a fost redusă, s-a constatat o scădere a evaziunii fiscale. În anul 2000, taxa pe valoarea adăugată a fost micșorată de la 22% la 19%. Evaziunea pe această taxă a scazut de la 8,1% din PIB la 5,3% din PIB.

In categoria produselor la care se urmarestă scaderea cotei de TVA sunt avute in vedere **produse alimentare de baza, care intra in calculul cosului minim de consum lunar**, intre care: carne proaspata si preparatele din carte, pestele si produsele din peste, laptele, branzeturile, zaharul, uleiul, orezul si ouale de pasare din specii domestic.

Amanarea aplicarii cotei reduse de TVA pentru alimente are efecte negatice pentru:

- **Consumatorii** care se zbat zilnic sa-si asigure dreptul fundamental la hrana. In comparatie cu ceilalți europeni, un român consumă anual doar 58 de kilograme de carne, cu peste 20 de procente mai puțin decât media europeană. Consumul de carne de vită în Uniune este de 6 ori mai mare decât în România și asta pentru că preturile sunt mult prea mari.
- **Producatorii de alimente** care, in raport cu producatorii din celelalte state europene care au inteles importanta acestei masuri economice si au redus demult TVA-ul la alimente, nu pot fi competitivi
- **Agricultorii** – reactia in lant in amonte generand un debuseu restraints productiei agricole;
- **Mediul de afaceri** pentru care nivelul ridicat al TVA favorizeaza economia subterana, reducand drastic sansele de dezvoltare ale firmelor romanesti si prin aceasta, eliminand industria autohtona din competitia pe piata comunitara unica;

- **Bugetul de stat** – pentru ca acesta este pagubit de o mare parte din resurse, datorita proliferarii economie negative.

Reducerea cotei TVA pentru alimente cuprinse in cosul zilnic va duce la:

- Cresterea calitativa si cantitativa a consumului de alimente;
- Redirectionarea unei parti a banilor care acum este folosita pentru alimente, catre alte activitati, cum ar fi cele educationale sau recreative;
- Aducerea la suprafata a unei bune parti din economia neagra, recuperandu-se astfel aparentele pierderi la buget datorate reducerii TVA.

Avand in vedere cele prezentate, am initiat propunerea legislativa privind aprobarea cotei reduse de TVA de 9% pentru produsele alimentare de baza inscrise in prezena, pe care o supunem spre dezbatere si adoptare Parlamentului in procedura de urgheta.

INITIATORI:

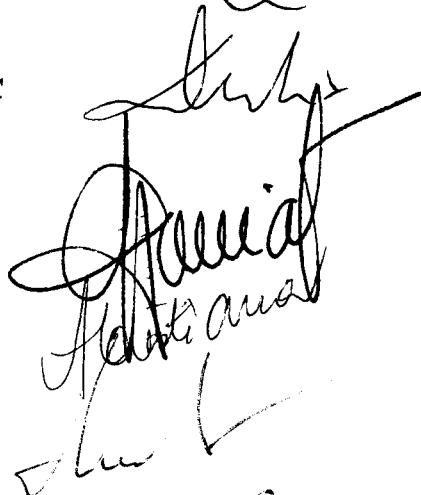
Pelican Dumitru, senator PC

Nistor Vasile, senator PC

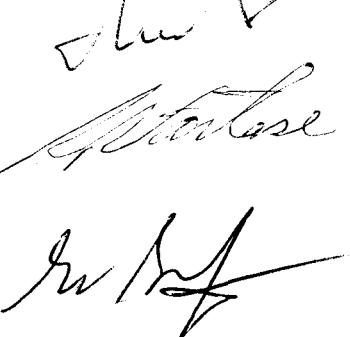
Mihai Cristian Danuț, senator PC

Banias Mircea, senator PC

Anghel Cristiana, senator PC

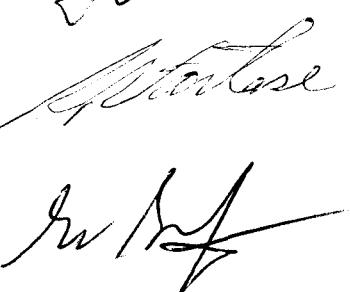
Durbacă Eugen, senator PC

Ilie Nastase, senator PC

Nită Mihai, senator PC

Mihai Alfred-Laurentiu-Antonio, senator PC

